

Direktiva 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

od 5. travnja 2006.

o učinkovitosti korištenja krajnje energije i energetske usluga te o ukidanju Direktive Vijeća 93/76/EEZ

(Tekst značajan za Europski gospodarski prostor)

Službeni list Europske unije L 114, 27/04/2006 str. 0064 - 0085

Direktiva 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o učinkovitosti korištenja krajnje energije i energetske usluga, te o ukidanju Direktive Vijeća 93/76/EEZ

(Tekst značajan za Europski gospodarski prostor)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE SU,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice i osobito članak 175(1) Ugovora,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog ekonomskog i socijalnog odbora [1],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija [2],

postupajući u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251 Ugovora [3],

uzimajući u obzir slijedeće:

(1) U Zajednici postoji potreba za poboljšanjem učinkovitosti korištenja krajnje energije, upravljanjem potražnjom za energijom i promidžbom proizvodnje obnovljivih izvora energije, budući da kratkoročno i srednjoročno postoji relativno malo mogućnosti za bilo kakav drugi utjecaj na uvjete opskrbe energijom i distribucije, kako na izgradnju novih kapaciteta tako i poboljšanja prijenosa i distribucije. Ova Direktiva doprinosi sigurnijoj opskrbi.

(2) Poboľšana učinkovitost korištenja krajnje energije također će doprinijeti smanjenju korištenja primarne energije, ublažavanju emisije CO₂ i drugih stakleničkih plinova i na taj način sprečavanju opasnih klimatskih promjena. Količina tih emisija stalno raste te je zato teže ispunjavati obveze iz Protokola iz Kyota. Aktivnosti ljudi u energetske sektoru uzrokuju više od 78% emisija stakleničkih plinova u Zajednici. Šesti akcijski program očuvanja okoliša određen Odlukom br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [4], predviđa da su potrebna daljnja smanjenja kako bi se postigao dugoročni cilj

Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime, o stabilizaciji koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja bi spriječila opasno antropogenetsko uplitanje u klimatski sustav. Zato su potrebne konkretne politike i mjere.

(3) Korištenje poboljšane učinkovitosti krajnje energije omogućit će da se iskoriste potencijalne ekonomično uštedene količine energije na gospodarski učinkovit način. Do takvih uštedenih količina energije lako se može doći uz pomoć mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, te tako Zajednici pomoći da smanji svoju ovisnost o uvozu energije. Osim toga, pomak k energetske učinkovitijim tehnologijama dodatno bi potaknuo inovativnost i konkurentnost Zajednice, kao što je istaknuto Lisabonskom strategijom.

(4) U Priopćenju Komisije o implementaciji prve faze Europskog programa za klimatske promjene bila je direktiva o upravljanju potražnjom za energijom navedena kao jedna od ključnih mjera vezanih uz klimatske promjene koju treba primjeniti na razini Zajednice.

(5) Ta Direktiva u skladu je s Direktivom 2003/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2006. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električnom energijom [5] i Direktivom 2003/55/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2003 o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnim plinom [6], koje predviđaju mogućnost učinkovitog korištenja energije i upravljanje potražnjom kao alternativu novoj opskrbi i zaštiti okoliša, što bi državama članicama omogućilo da, između ostalog, raspišu ponude za nove kapacitete ili da se odluče za energetske učinkovitost i zatraže dodatne mjere, uključujući sisteme bijelih certifikata.

(6) Ta Direktiva ne dovodi u pitanje članak 3 Direktive 2003/54/EZ koja zahtjeva da države članice svim potrošačima u kućanstvima i, kada države članice smatraju da je to potrebno, malim poduzećima osiguraju pristup univerzalnoj usluzi, to jest, pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete na njihovom teritoriju prema razumnim, lako usporedivim i transparentnim cijenama.

(7) Cilj ove Direktive nije samo nastavak promidžbe opskrbe energetske usluge, već i poticanje potražnje. Javni sektor svake države članice trebao bi pružiti dobar primjer kada su u pitanju ulaganja, održavanje i ostali izdaci za opremu koja koristi energiju, energetske usluge i druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti. Prema tome, javni bi sektor trebalo poticati da integrira stajališta vezana uz poboljšanje energetske učinkovitosti u svoje investicije, iznose amortizacije i operativne proračune. Nadalje, javni bi sektor trebao nastojati koristiti kriterije energetske učinkovitosti kod postupaka javnih natječaja za javnu nabavu, kao što to dozvoljava Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za javnu nabavu za subjekte u vodoopskrbnom, energetske, transportnom i poštanskom sektoru [7], i Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka o usklađivanju postupaka za dodjelu ugovora za javne radove, opskrbu i službu [8], čije načelo je potvrđeno presudom Suda Europskih zajednica u slučaju C-513/99 [9] od 17. rujna 2002. Uzimajući u obzir da se administrativne strukture u državama članicama vrlo razlikuju,

trebalo bi primjeniti različite vrste mjera u javnom sektoru na nacionalnoj, regionalnoj i/ili lokalnoj razini.

(8) Javni sektor može biti primjer na velik broj različitih načina: osim primjenjivih mjera navedenih u Prilozima III i VI, javni bi sektor mogao, na primjer, pokrenuti pilot projekte energetske učinkovitosti i poticati zaposlenike da se ponašaju na energetski učinkovit način. Da bi se dosegao željeni višestruki učinak, trebalo bi ih u većem broju na uspješan način predstaviti građanima i/ili tvrtkama, kao i naglasiti prednosti nižih troškova.

(9) Liberalizacija maloprodajnih tržišta za krajnje korisnike električne energije, zemnog plina, ugljena i lignita, grijanja i u nekim slučajevima čak i daljinskog grijanja i hlađenja, gotovo je isključivo vodila k poboljšanju učinkovitosti i smanjenju cijena pri proizvodnji energije, njenoj transformaciji i distribuciji. Ta liberalizacija nije uzrokovala veću konkurentnost proizvoda i usluga koja je mogla poboljšati energetska učinkovitost na strani potražnje.

(10) Vijeće je u svojoj rezoluciji od 7. prosinca 1998. o energetske učinkovitosti u Europskoj zajednici [10], za Zajednicu kao cjelinu potvrdio cilj poboljšanja energetskog intenziteta krajnje potrošnje za dodatni postotak godišnje sve do godine 2010.

(11) Države članice bi zato trebale usvojiti nacionalne okvirne ciljeve za promociju učinkovitosti korištenja krajnje energije i osiguranje kontinuiranog rasta i održivosti tržišta energetskih usluga, te tako doprinijeti implementaciji Lisabonske strategije. Usvajanje nacionalnih okvirnih ciljeva za promicanje učinkovitosti korištenja krajnje energije osigurava učinkovitu sinergiju s drugim zakonima Zajednice koji će, kada se primjene, doprinijeti postizanju tih nacionalnih ciljeva.

(12) Ta direktiva od država članica zahtjeva poduzimanje radnji i postizanje ciljeva koji zavise o učincima tih radnji na krajnje korisnike energije. Konačni rezultat država članica ovisi o brojnim vanjskim faktorima koji utječu na ponašanje korisnika kod korištenja energije i njihove spremnosti da koriste metode štednje energije i energetski štedljive naprave. Prema tome, i da se države članice obvežu da će se potruditi postići 9%-nu ciljnu vrijednost, nacionalni ciljevi energetske štednje su samo okvirne prirode i za države članice ne predstavljaju pravno obvezujuće obveze.

(13) Države članice u pokušaju da dosegnu nacionalne okvirne ciljeve mogu si postaviti ciljne vrijednosti više od 9%.

(14) Poboljšanju energetske učinkovitosti koristit će izmjena informacija, iskustva i najbolja praksa na svim razinama, uključujući, osobito, javni sektor. Zato države članice moraju sastaviti popis mjera koje se poduzimaju u okviru ove direktive, i u akcijskim planovima energetske učinkovitosti preispitati njihov učinak koliko je god moguće unaprijed.

(15) Kada se nastojanja za većom energetsom učinkovitošću temelje na promjenama u tehnologiji, bihevioralnim i/ili ekonomskim promjenama, trebalo bi izbjegavati znatan negativan učinak na okoliš, dok bi trebalo poštivati društvene prioritete.

(16) Financiranje opskrbe i troškovi potražnje igraju važnu ulogu u energetskekim uslugama. Fondovi, ustanovljeni za financijsku potporu implementacije programa energetske učinkovitosti i drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, te za potporu razvoja tržišta energetskekih usluga, predstavljaju prikladno sredstvo za osiguranje nediskriminirajućih inicijativnih financijskih sredstava na tom tržištu.

(17) Poboljšana učinkovitost korištenja krajnje energije može se postići povećanjem dostupnosti energetskekih usluga i njihovom potražnjom ili drugim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(18) Države članice trebale bi u nekim tržišnim segmentima, kao što su domaćinstva, gdje se energetskeki pregledi obično ne obavljaju za potrebe tržišta, osigurati dostupnost energetskekih pregleda i tako iskoristiti potencijal uštede energije.

(19) Zaključci Vijeća od 5. prosinca 2000. navode poticanje energetskekih usluga pomoću razvoja strategije Zajednice kao prioritetno područje djelovanja za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(20) Distributeri energije, sistemski operateri distribucijskog sustava i poduzeća za maloprodaju energije lako mogu poboljšati učinkovito korištenje energije u Zajednici, ukoliko energetske usluge uključuju učinkovito korištenje krajnje energije, na primjer, unutarnju toplinsku udobnost, toplu sanitarnu vodu, hlađenje, proizvodnju proizvoda, rasvjetu i pogonsku snagu. Maksimalno uvećanje dobiti za distributere energije, sistemске operatere distribucijskog sustava i poduzeća za maloprodaju energije tako postaje usko povezano s prodajom energetskekih usluga što je moguće većem broju korisnika, umjesto prodaje što je više moguće energije svakom korisniku. Države članice trebaju nastojati da izbjegnu svako narušavanje tržišnog natjecanja na tom području kako bi osigurale jednake uvjete za sve pružatelje energetskekih usluga; taj zadatak lako mogu prenijeti na nacionalni regulatorni organ.

(21) Uzimajući u potpunosti u obzir nacionalnu organizaciju sudionika na tržištu u energetskekom sektoru i pružajući potporu implementaciji energetskekih usluga i mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti iz direktive, države članice trebale bi imati mogućnost da za distributere energije, sistemске operatere distribucijskog sustava i poduzeća za maloprodaju energije, ili prema potrebi, za dva ili sve sudionike na tržištu, osigura takve usluge i sudjeluje u tim mjerama kao obavezno.

(22) Korištenje dogovora o financiranju s treće strane trebalo bi poticati kao inovativnu praksu. Kod takvog dogovora, korisnik izbjegava troškove ulaganja tako da koristi dio financijske vrijednosti uštedene energije, koja proizlazi iz ulaganja treće strane, za plaćanje troškova ulaganja i kamata treće strane.

(23) Kod oblikovanja tarifa i drugih propisa za energiju iz mreža trebalo bi, zbog pozitivnog utjecaja na učinkovitost korištenja krajnje energije, odstraniti neopravdane poticaje za povećanje količine energije.

(24) Tržište energetske usluge može se potpomagati različitim sredstvima, uključujući i ona nefinancijska.

(25) Energetske usluge, programi za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostale mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti uspostavljenje u svrhu ispunjenja cilja uštede energije lako se mogu poduprijeti i/ili implementirati pomoću dobrovoljnih sporazuma između interesnih skupina i organa javnog sektora koje imenuju države članice.

(26) Dobrovoljni sporazumi koje pokriva ova direktiva trebaju biti transparentni i sadržavati, gdje je to moguće, barem informacije o slijedećem: količinskim i organiziranim ciljevima, nadzoru i izvještavanju.

(27) Sektori motornih goriva i prometa imaju važnu ulogu na području energetske učinkovitosti i uštede energije.

(28) Pri definiranju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti trebalo bi uzeti u obzir veću učinkovitost postignutu raširenom upotrebom ekonomičnih tehnoloških inovacija, na primjer, elektroničkih mjerenja. U ovoj direktivi među individualna mjerila spadaju i točni kalorimetri.

(29) Kako bi krajnji korisnici primali informiranije odluke vezane uz njihovu potrošnju energije, treba im osigurati razumnu količinu informacija o tome i druge relevantne informacije, kao što su informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, o usporednim dijagramima potrošnje krajnjih korisnika ili objektivne tehničke specifikacije za opremu, koja koristi energiju, koja lako uključuje opremu "Faktor četiri" ili sličnu opremu. Treba spomenuti da su neke vrijedne informacije krajnjim korisnicima već dostupne u skladu s člankom 3(6) Direktive 2003/54/EZ. Uz to, korisnike bi trebalo aktivno poticati da redovito očitavaju svoja brojila.

(30) Sve vrste informacija u vezi s energetske učinkovitosti treba u primjerenom obliku, uključujući i račune, širiti relevantnoj ciljanoj javnosti. To može uključivati informacije o financijskim i pravnim okvirima, komunikacijske i promotivne kampanje i široko rasprostranjenu razmjenu najboljih praksi na svim razinama.

(31) Usvajanjem ove direktive, sve temeljne odredbe Direktive Vijeća 93/76/EEZ od 13. prosinca 1993. o ograničenju emisija ugljičnog dioksida putem poboljšanja energetske učinkovitosti (SAVE) uređuje drugi zakon Zajednice tako da bi Direktivu 93/76/EEZ trebalo ukinuti.

(32) Budući da ciljeve ove direktive, to jest poticanje učinkovitosti korištenja krajnje energije i razvoj tržišta energetske usluge, države članice ne mogu dostatno postići i budući da te ciljeve lakše može postići Zajednica, Zajednica usvaja mjere u skladu s

načelom članka 5 Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz navedenog članka, ova direktiva ne izlazi iz okvira potrebnih za postizanje navedenih ciljeva.

(33) Mjere potrebne za implementaciju ove Direktive potrebno je usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o određenju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti povjerenih Vijeću [12],

PRIHVATILI SLJEDEĆU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I

PREDMET I PODRUČJE UPOTREBE

Članak 1.

Svrha

Svrha ove direktive je povećanje ekonomično poboljšanje učinkovite upotrebe krajnje energije u državama članicama tako da će:

(a) osigurati potrebne okvirne ciljeve kao i mehanizme, poticaje i institucionalne, financijske i pravne okvire za uklanjanje postojećih tržišnih prepreka i nedostataka koje sprečavaju učinkovito korištenje krajnje energije;

(b) stvoriti uvjete za razvoj i promicanje tržišta energetske usluga i uvjeta za osiguranje drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti za krajnje korisnike.

Članak 2.

Područje upotrebe

Ova se direktiva primjenjuje na:

(a) izvođače mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, distributere energije, sistemske operatere distribucijskih mreža i poduzeća za maloprodaju energije. Međutim, države članice mogu iz upotrebe članka 6 i 13 isključiti male distributere, male sistemske operatere distribucijskih mreža i mala poduzeća za maloprodaju energije;

(b) konačne korisnike. Međutim, ova direktiva neće se primjenjivati na ona poduzeća koja se bave djelatnostima navedenim u Prilogu I Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavljanju sustava trgovanja kvotama emisije stakleničkih plinova unutar Zajednice [13];

(c) oružane snage, no samo u opsegu u kojem upotreba direktive nije u suprotnosti s prirodom i primarnim ciljem aktivnosti oružanih snaga i iznimno s materijalima koji se koriste isključivo u vojne svrhe.

Članak 3.

Određivanje pojmova

U ovoj direktivi upotrebljavaju se pojmovi određeni na slijedeći način:

(a) "energija": svi oblici energije u slobodnoj prodaji, uključujući električnu energiju, zemni plin (uključujući ukapljeni zemni plin), ukapljeni naftni plin, sva goriva za grijanje i hlađenje (uključujući daljinsko grijanje i hlađenje), ugljen i lignit, treset, pogonska goriva (osim goriva za zrakoplovstvo i međunarodni pomorski promet) i biomasu kao što je određeno Direktivom 2001/77/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. rujna 2001. o promidžbi uporabe električne struje proizvedene iz obnovljivih izvora energije na unutarnjem tržištu električne struje [14];

(b) "energetska učinkovitost": omjer između postignutog učinka, usluga, dobara ili energije i inputa energije;

(c) "poboljšanje energetske učinkovitosti ": povećanje učinkovitosti korištenja krajnje energije kao posljedica promjena u tehnologiji, ponašanju korisnika i/ili ekonomskim promjenama;

(d) "ušteta energije": količina uštede energije određena mjerenjem i/ili ocjenom potrošnje prije i poslije implementacije jedne ili više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti tijekom osiguranja normalizacije za vanjske uvjete koji utječu na potrošnju energije;

(e) "energetska usluga": fizička korist, sredstvo ili dobro koje proizlazi iz kombinacije energije s energetske učinkovitom tehnologijom i/ili radnjom koja može uključivati postupke, održavanje i nadzor neophodan za pružanje usluge koja se pruža na temelju ugovora i koja se pokazala da u normalnim okolnostima vodi provjerljivom i mjerljivom poboljšanju energetske učinkovitosti i/ili primarnih ušteta energije;

(f) "mehanizmi energetske učinkovitosti": opći instrumenti koje koriste vlade ili vladini organi kako bi stvorili suportivan okvir ili poticaje za sudionike na tržištu da osiguraju i kupuju energetske usluge i ostale mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti;

(g) "programi za poboljšanje energetske učinkovitosti": aktivnosti koje su usredotočene na skupine krajnjih korisnika i obično vode provjerljivom i mjerljivom poboljšanju energetske učinkovitosti;

(h) "mjere za poboljšanje energetske učinkovitost ": sve radnje koje normalno vode provjerljivom i mjerljivom ili ocjenjivom poboljšanju energetske učinkovitosti;

(i) "ESCO (energy service company)": fizička ili pravna osoba koja pruža energetske usluge i/ili druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u objektu ili prostorijama korisnika i pri tom preuzima do određene mjere finacijski rizik. Plaćanje pruženih usluga

(u cijelosti ili djelomično) temelji se na postignutim poboljšanjima energetske učinkovitosti i ispunjenju drugih dogovorenih kriterija glede ostvarenih postignuća;

(j) "ugovor o energetske učinkovosti": ugovorni dogovor između korisnika i pružatelja usluga (obično je to ESCO) o mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti pri čemu su ulaganja u tu mjeru plaćena u odnosu na stupanj poboljšanja energetske učinkovitosti u skladu s ugovornim dogovorom;

(k) "financiranje od strane trećih strana": ugovorni dogovor koji uključuje treću stranu – osim dobavljača energije i korisnika mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti – koji osigurava kapital za provođenje te mjere i korisniku zaračunava pristojbu koja odgovara dijelu uštedene energije postignute pomoću mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti. Ta treća strana može i ne mora biti ESCO;

(l) "energetska kontrola": sistematičan postupak za postizanje primjerenog znanja o postojećoj potrošnji energije zgrade ili skupine zgrada, tehnološkog procesa i/ili industrijskog postrojenja ili pružanju privatnih ili javnih usluga, koji određuje i ocjenjuje mogućnosti za uštedu energije te izvještava o zaključcima;

(m) "financijski instrumenti za uštedu energije": svi financijski instrumenti, kao što su fondovi, subvencije, sniženje poreza, krediti, financiranje od treće strane, ugovori o energetske učinkovosti, vanjska opskrba energijom i ostali vezani ugovori koje na tržištu nude javna ili privatna tijela kako bi djelomično ili u potpunosti pokrili početne troškove projekta implementacije mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti;

(n) "krajnji korisnik": fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu krajnju uporabu;

(o) "distributer energije": fizička ili pravna osoba odgovorna za transport energije sa svrhom dostave energije krajnjim korisnicima i distribucijskim stanicama koje energiju prodaju krajnjim korisnicima. Ova definicija isključuje sistemske operatere distribucijskih mreža za električnu energiju i plin, pokrivene točkom (p);

(p) "sistemski operater distribucijske mreže": fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, osiguranje održavanja i, ukoliko je potrebno, razvoj distribucijskog sustava za električnu energiju i zemni plin na određenom području i, prema potrebi, za međusobno povezivanje sa drugim sustavima i osiguranje dugoročne sposobnosti sustava za zadovoljavanje razumnih potreba za distribuciju električne energije ili zemnog plina;

(q) "poduzeće za maloprodaju energije": fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim korisnicima;

(r) "mali distributer, mali sistemski operater distribucijske mreže i malo poduzeće za maloprodaju energije": fizička ili pravna osoba koja energiju distribuira ili prodaje krajnjim korisnicima i koja godišnje distribuira ili prodaje manje od ekvivalenta 75 GWh

energije godišnje ili zapošljava manje od 10 osoba ili čiji godišnji prihod i/ili godišnja bilanca ne prelazi 2000000 EUR;

(s) "bijeli certifikati": certifikati koje izdaju neovisna tijela za ovjeravanje i potvrđuju zahtjeve za štednjom energije sudionika na tržištu koji su posljedica mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.

POGLAVLJE II

CILJEVI UŠTEDE ENERGIJE

Članak 4.

Opći cilj

1. Države članice usvajaju i imaju za cilj postizanje sveobuhvatnog nacionalnog okvirnog cilja uštede energije, koji za devetu godinu primjene ove direktive iznosi 9%, do kojeg se dolazi putem energetske usluga i drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti. Države članice pridonose postizanju tog cilja poduzimanjem ekonomičnih, izvedljivih i razumnih mjera.

Ovaj nacionalni okvirni cilj uštede energije određuje se i izračunava u skladu s odredbama i metodologijom navedenom u Prilogu I. Za usporedbu uštede energije i pretvorbu u usporedivu jedinicu upotrebljavaju se pretvorbni faktori iz Priloga II, osim ukoliko je opravdana upotreba drugih pretvorbjenih faktora. Primjeri prikladnih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti navedeni su u Prilogu III. Opći okvir za mjerenje i provjeru uštede energije navedeni su u Prilogu IV. Nacionalne uštede energije u odnosu na nacionalni okvirni cilj uštede energije počinju se mjeriti od 1. siječnja 2008.

2. Za prvi Akcijski plan energetske učinkovitosti (EEAP), kojeg je potrebno predočiti u skladu s Člankom 14, svaka država članica utvrđuje i prijelazni nacionalni okvirni cilj uštede energije za treću godinu primjene ove direktive i osigurava pregled njene strategije za postizanje prijelaznih i općih ciljeva. Taj prijelazni cilj treba biti realan i u skladu s općim nacionalnim okvirnim ciljem uštede energije iz stavka 1.

Komisija daje mišljenje o tome da li je prijelazni nacionalni okvirni cilj realan i usklađen s općim ciljem.

3. Svaka država članica oblikuje programe i mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti.

4. Države članice jednom ili više novih postojećih organa ili agencija dodjeljuju provođenje općeg nadzora i odgovornost za nadzor okvira uspostavljenog u vezi s ciljem iz stavka 1. Ta tijela zatim provjeravaju uštedu energije postignutu energetske uslugama i drugim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, te izvještavaju o rezultatima.

5. Nakon pregleda prve tri godine primjene ove direktive i predanog izvještaja, Komisija provjerava da li je primjereno predstaviti prijedlog direktive za daljnji razvoj tržišnog pristupa poboljšanju energetske učinkovitosti pomoću bijelih certifikata.

Članak 5.

Učinkovitost korištenja krajnje energije u javnom sektoru

1. Države članice osigurat će da javni sektor u okviru ove direktive služi kao primjer. U tu svrhu, državljanima i/ili poduzećima učinkovito predstavljaju primjer i djelatnosti javnog sektora, prema potrebi.

Države članice pobrinut će se da javni sektor poduzme mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, s naglaskom na ekonomične mjere koje će osigurati najveću uštedu energije u najkraćem razdoblju. Takve mjere treba poduzeti na prikladnoj nacionalnoj, regionalnoj i/ili lokalnoj razini; mogu i sadržavati zakonske inicijative i/ili dobrovoljne dogovore iz članka 6(2)(b), ili druge programe s jednakim učinkom. Ne dovodeći u pitanje zakone koji uređuju javnu nabavu na razini države i Zajednice:

- bar dvije mjere koristit će se s popisa u Prilogu VI;

- države članice olakšavaju ovaj proces objavom smjernica o energetske učinkovitosti i uštedi energije kao kriterij ocjenjivanja pri raspisivanju javnih natječaja.

Države članice olakšavaju i omogućuju razmjenu najboljih praksa između organa javnog sektora, na primjer praksa glede energetski učinkovitih javnih nabava, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini; u tu svrhu organizacija iz stavka 2 s Komisijom će sudjelovati u razmjeni najboljih praksi, kao što je i navedeno u članku 7(3).

2. Države članice daju jednoj ili više novih ili postojećih organizacija odgovornost za upravljanje, vođenje i implementaciju integracije zahtjeva za poboljšanje energetske učinkovitosti, kako je i navedeno u članku 1. to mogu biti i isti organi ili agencije iz članka 4(4).

POGLAVLJE III

PROMIDŽBA UČINKOVITOSTI KORIŠTENJA KRAJNJE ENERGIJE I ENERGETSKIH USLUGA

Članak 6.

Distributeri energije, sistemski operateri distribucijske mreže i tvrtke za maloprodaju energije

1. Države članice pobrinut će se da distributeri energije, sistemski operateri distribucijske mreže i/ili tvrtke za maloprodaju energije:

(a) na zahtjev, ali ne više od jednom godišnje, osiguraju cjelovite statističke informacije o njihovim krajnjim korisnicima organima ili agencijama iz članka 4(4) ili drugim imenovanim tijelima, pod uvjetom da dotični primljene informacije prenesu navedenim organima ili agencijama. Ove informacije moraju biti dostatne za prikladnu pripremu i implementaciju programa za poboljšanje energetske učinkovitosti i promidžbu i nadzor energetske usluga i drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.

Informacije mogu sadržavati ranije informacije, ali moraju i uključivati tekuće informacije o potrošnji krajnjih korisnika i, prema potrebi, dijagrame potrošnje, podjelu korisnika i njihov geografski položaj, a pri tome čuvati cjelovitost i povjerljivost informacija koje su ili osobne prirode ili poslovno osjetljive, u skladu s važećim zakonima Zajednice;

(b) suzdržavaju od svih aktivnosti koje bi mogle ometati potražnju za energetskim uslugama i njihovu distribuciju, ili koje bi sprečavale razvoj tržišta energetskim uslugama i drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti. Država članica u pitanju poduzet će neophodne mjere za okončanje takvih aktivnosti ukoliko do njih dođe.

2. Države članice:

(a) odabiru jedan ili više uvjeta koje moraju ispunjavati distributeri energije, sistemski operateri distribucijske mreže i/ili poduzeća za maloprodaju energije, izravno ili neizravno preko drugih pružatelja energetske usluga ili mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti:

(i) osiguravaju ponudu energetske usluga po konkurentnim cijenama krajnjim korisnicima i promidžbu tih usluga; ili

(ii) osiguravaju dostupnost svojim krajnjim korisnicima i promiču energetske preglede po konkurentnim cijenama, obavljene neovisno i/ili mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, u skladu s člancima 9(2) i 12; ili

(iii) pridonijeti fondovima i mehanizmima financiranja iz članka 11. Razina takvih doprinosa odgovarat će minimalno predviđenim troškovima ponude bilo koje aktivnosti iz ovog stavka i dogovaraju se s organima ili agencijama iz članka 4(4); i/ili

(b) osiguravaju da postoje ili se dogovaraju dobrovoljni dogovori i/ili drugi tržišno usmjereni sistemi, kao što su bijeli certifikati, s učinkom, koji je jednak jednom ili više zahtjeva iz točke (a). Država članica dobrovoljne dogovore ocjenjuje, nadzire i prati kako bi osigurala da imaju u praksi jednaki učinak kao i jedan ili više zahtjeva iz točke (a).

U tu svrhu, dobrovoljni dogovori imaju jasne i nedvosmislene ciljeve, obveze za nadzorom i izvještavanjem povezane s postupcima koji vode do pregledanih i/ili dodatnih

mjera kada se ciljevi ne postižu ili vjerojatno neće biti postignuti. Za osiguranje transparentnosti, dobrovoljni dogovori trebaju biti dostupni javnosti i objavljeni prije primjene u opsegu koji dozvoljavaju odredbe o povjerljivosti i koji poziva zainteresirane strane da iznesu primjedbe.

3. Države članice pobrinut će se da za sudionike na tržištu koji nisu distributeri energije, sistemski operateri distribucijskih mreža i poduzeća za maloprodaju energije kao npr. ESCO, monter energijske opreme, energetske savjetnici postoje dovoljni poticaji, jednaki i poštenu uvjeti konkurencije, da neovisno nude i pružaju energetske usluge, energetske preglede i mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, opisane u stavku 2(a)(i) i (ii).

4. Prema stavcima 2 i 3, države članice mogu sistemskim operaterima distribucijske mreže dodijeliti odgovornost samo ako je to u skladu s zahtjevima glede razdvajanja računovodstvenih računa, određenih u članku 19(3) Direktive 2003/54/EZ i članka 17(3) Direktive 2003/55/EZ.

5. Implementacija ovog članka neće utjecati na odstupanja ili iznimke odobrene u skladu s direktivama 2003/54/EZ i 2003/55/EZ.

Članak 7.

Dostupnost informacija

1. Države članice pobrinut će se da informacije o mehanizmima za energetske učinkovitost, te financijski i pravni okviri usvojeni s ciljem postizanja nacionalnog okvirnog cilja uštede energije, budu transparentni i što je više moguće rasprostranjeni među relevantnim sudionicima na tržištu.

2. Države članice pobrinut će se da se više truda uloži u promidžbu učinkovitosti korištenja krajnje energije. One će uspostaviti prikladne uvjete i poticaje za sudionike na tržištu kako bi krajnjim korisnicima pružili više informacija i savjeta o učinkovitosti korištenja krajnje energije.

3. Komisija će osigurati da države članice razmjenjuju i široko razglašavaju informacije o najučinkovitijim praksama za štednju energije.

Članak 8.

Dostupnost kvalifikacija, akreditacija i sistema ovjeravanja

Za postizanje visoke razine tehničke osposobljenosti, objektivnosti i pouzdanosti, države članice pobrinut će se, gdje smatraju da je to potrebno, za dostupnost prikladnih kvalifikacija, akreditacija i/ili sistema ovjeravanja pružatelja energetske usluga, energetske preglede i mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti iz članka 6(2)(a) (i) i (ii).

Članak 9.

Financijski instrumenti za uštedu energije

1. Države članice opozvat će ili izmjeniti nacionalne zakone i odredbe, osim onih za koje je jasno da su porezne prirode, koji nepotrebno i nesrazmjerno ometaju ili ograničavaju korištenje financijskih instrumenata za uštedu energije na tržištu energetske usluga i drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.

2. Države članice će postojećim i potencijalnim kupcima energetske usluga i drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru osigurati ogledne ugovore za postojeće financijske instrumente. Izdati ih mogu organi ili agencije iz članka 4(4).

Članak 10.

Tarife i drugi propisi za energiju iz mreža

1. Države članice pobrinut će se da se odstrane oni poticaji u tarifama za prijenos i distribuciju energije, koji nepotrebno povećavaju količinu distribuirane ili prenesene energije. U vezi s time države članice u skladu s člankom 3(2) Direktive 2003/54/EZ i člankom 3(2) Direktive 2003/55/EZ mogu nametnuti tvrtkama koje djeluju u sektorima električne energije i zemnog plina obavezu javnog djelovanja vezano uz energetske učinkovitost.

2. Države članice mogu dozvoliti da su u sistemima i tarifnim strukturama dozvoljene komponente s socijalnim ciljem, pod uvjetom da su svi negativni učinci na sustav prijenosa čim manji i nisu nesrazmjerni s socijalnim ciljem.

Članak 11.

Fondovi i mehanizmi financiranja

1. Bez utjecaja na članke 87 i 88 Ugovora, države članice mogu ustanoviti jedan ili više fondova za potporu poboljšanja programa i drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i promidžbu razvoja tržišta mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti. Takve mjere uključuju promidžbu energetske pregleda, financijske instrumente za uštedu energije i, po potrebi, poboljšano mjerenje i informativan obračun. Fondovi su također namjenjeni na sektore krajnje upotrebe s višim transakcijskim troškovima i većim rizicima.

2. Ukoliko su uspostavljeni, fondovi mogu osigurati subvencije, kredite, financijske garancije i/ili druge vrste financiranja koji garantiraju rezultate.

3. Fondovi su dostupni svim pružateljima mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, kao što su ESCO-i, neovisni energetske savjetnici, distributeri energije, sistemski

operateri distribucijske mreže, poduzeća za maloprodaju energije i monter. Države članice mogu odlučiti da fondovi budu dostupni svim krajnjim korisnicima. Natječajni ili jedankovrijedne metode, koje osiguravaju potpunu transparentnost, provode se u potpunoj usklađenosti s važećim odredbama za javnu nabavu. Države članice pobrinut će se da takvi fondovi dopunjuju, a ne konkuriraju, mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti koje se financiraju prema tržišnim uvjetima.

Članak 12.

Energetski pregledi

1. Države članice pobrinut će se za dostupnost učinkovitih, visoko kvalitetnih sistema energetske pregleda koji su namjenjeni utvrđivanju potencijalnih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te se izvršavaju neovisno za sve krajnje korisnike, uključujući manje korisnike u domaćinstvima i trgovačkom sektoru, te industrijske male i srednje velike korisnike.
2. Do segmenata tržišta koji imaju veće transakcijske troškove i jednostavne objekte može se doći drugim mjerama kao što su upitnici i računalni programi dostupni putem Interneta i/ili koji se korisnicima šalju poštom. Države članice osigurat će dostupnost energetske pregleda tržišnim segmentima koji se ne nude na tržištu, uzimajući u obzir članak 11(1).
3. Certificiranje u skladu s člankom 7 Direktive 2002/91/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o energetske učinkovitosti u zgradarstvu [15] smatra se jednakovrijednom energetske pregledu koji ispunjava zahtjeve iz stavaka 1 i 2 ovog članka, te jednakovrijednom energetske pregledu iz Priloga VI(e) ovoj direktivi. Nadalje, i za energetske preglede obavljenje prema sistemima na temelju dobrovoljnih sporazuma između organizacije interesnih skupina i imenovanih tijela, koje nadzire i prati određena država članica u skladu s člankom 6(2)(b) ove direktive, vrijedi da ispunjavaju zahtjeve iz stavaka 1 i 2 ovog članka.

Članak 13.

Mjerenje i informativan obračun potrošnje energije

1. Države članice osigurat će, u granicama tehničke izvedljivosti, financijske opravdanosti i srazmjerno s mogućom uštedom energije, da krajnji korisnici električne energije, zemnog plina, daljinskog grijanja i/ili hlađenja i tople sanitarne vode imaju na raspolaganju individualna brojila po konkurentnim cijenama koji točno prikazuju stvarnu energiju potrošenu od strane krajnjeg korisnika i pružaju informacije o točnom vremenu korištenja.

Kada se postojeća brojila mijenjaju potrebno je uvijek osigurati individualno brojilo po konkurentnoj cijeni, osim ukoliko je to tehnički neizvedivo ili nije ekonomično vezano uz dugoročno procjenjenu uštedu energije. Individualna brojila po konkurentnoj cijeni

uvijek treba osigurati kada se uspostavi nova veza ili kod većih adaptacija zgrade, kao što je određeno u direktivi 2002/91/EZ.

2. Države članice osigurat će, prema potrebi, da se obračunavanje koje obavljaju distributeri energije, sistemski operateri distribucijske mreže i poduzeća za maloprodaju energije temelji na stvarnoj potrošnji energije i da je izraženo u jasnom i razumljivom obliku.

Krajnji korisnici dobivaju uz račun i prikladne informacije o cjelovitom prikazu tekućih troškova za potrošenu energiju. Obračun na temelju stvarne potrošnje provodit će se dovoljno često da korisnici mogu sami regulirati svoju potrošnju energije.

3. Države članice osigurat će da, prema potrebi, distributeri energije, sistemski operateri distribucijske mreže ili poduzeća za maloprodaju energije u svojim ili sa svojim obračunima, ugovorima, transakcijama i/ili potvrdama u distribucijskim stanicama krajnjim korisnicima u jasnom i razumljivom obliku pruže slijedeće informacije:

(a) važeće stvarne cijene i stvarnu potrošnju energije;

(b) usporedbu trenutne potrošnje energije korisnika s potrošnjom energije u istom razdoblju prethodne godine, po mogućnosti u grafičkom obliku;

(c) kada je god to moguće i korisno, usporedbu s prosječnim normaliziranim ili referentnim korisnikom energije iz iste korisničke kategorije;

(d) kontaktne informacije za organizacije korisnika, energetske agencije ili slična tijela, uključujući web stranice na kojima je moguće dobiti informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedne dijagrame potrošnje krajnjih korisnika i/ili nepristranih tehničkih specifikacija za opremu koja koristi energiju.

POGLAVLJE IV

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Izveštaji

1. Države članice koje na početku stupanja na snagu direktive u bilo koju svrhu koriste metode za izračun uštede energije, slične onim iz Priloga IV, mogu predati detaljne informacije Komisiji. Informacije se predaju čim prije i po mogućnosti nakasnije do 17. studenog 2006. Te će informacije Komisiji omogućiti da uzme u obzir postojeće postupke.

2. Države članice predaju Komisiji slijedeće EEAPove:

- prvi EEAP nakasnije do 30. lipnja 2007.;
- drugi EEAP najkasnije do 30. lipnja 2011.;
- treći EEAP najkasnije do 30. lipnja 2014.

Svi EEAPovi opisuju će mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti planirane za postizanje ciljeva iz članka 4(1) i (2), i usklađenje s odredbama koje se odnose na ulogu primjera koju igra javni sektor i pružanje informacija i savjeta krajnjim korisnicima određenim u člancima 5(1) i 7(2).

Drugi i treći EEAP:

- uključuju temeljitu analizu i procjenu prethodnog EEAPa;
- uključuju konačne rezultate glede ispunjenja cilja uštede energije iz članka 4(1) i (2);
- Uključuju planove za – i informacije o očekivanim učincima — dodatne mjere koje se odnose na postojeće ili očekivane nedostatke ciljeva;
- u skladu s člankom 15(4) koriste i postepeno povećavaju korištenje usklađenih pokazatelja i mjerila učinkovitosti, kako za ocjenu prijašnjih mjera tako i za očekivanih učinaka planiranih budućih mjera;
- temelje se na dostupnim podacima, dopunjenim ocjenama.

3. Najkasnije do 17. svibnja 2008., Komisija objavljuje ocjenu utjecaja troškova i koristi razmatrajući vezu između standarda, odredbi, politika i mjera EU vezanih uz učinkovitost korištenja krajnje energije.

4. EEAPovi se ocjenjuju u skladu s postupkom iz članka 16(2):

- prvi EEAP ocjenit će se prije 1. siječnja 2008.;
- drugi EEAP ocjenit će se prije 1. siječnja 2012.;
- treći EEAP ocjenit će se prije 1. siječnja 2015.

5. Komisija na temelju EEAPova ocjenjuje uolikoj mjeri su države članice napredovale kod ispunjavanja nacionalnih okvirnih ciljeva uštede energije. Komisija objavljuje izvještaje sa svojim zaključcima:

- o prvim EEAPovima prije 1. siječnja 2008.;
- o drugim EEAPovima prije 1. siječnja 2012.;

- o trećim EEAPovima prije 1. siječnja 2015.

Ti izvještaji uključit će informacije o vezanim radnjama na razini Zajednice, uključujući trenutno važeće i buduće zakone. Izvještaji poštuju sistem mjerila iz članka 15(4), prepoznaju najbolje prakse i primjere gdje države članice i/ili Komisija ne napreduju dovoljno, a mogu sadržavati i preporuke.

Drugi izvještaji, prema potrebi i gdje je potrebno, slijede prijedlozi Europskog parlamenta i Vijeća za dodatne mjere, uključujući i moguća produženje razdoblja primjenjivanja ciljeva. Ukoliko izvještaj utvrdi da nije postignut dovoljan napredak u smjeru postizanja nacionalnih okvirnih ciljeva, ti prijedlozi bavit će se razinom i prirodom ciljeva.

Članak 15.

Pregled i prilagodba okvira

1. Vrijednosti i metode za izračun iz Priloga II, III, IV i V prilagodit će se tehničkom napretku u skladu s postupkom iz članka 16(2).

2. Prije 1. siječnja 2008., Komisija u skladu s postupkom iz članka 16(2) dodatno će poboljšati i po potrebi dopuniti točke 2 do 6 Priloga IV, poštujući opći okvir određen u Prilogu IV.

3. Prije 1. siječnja 2012., Komisija u skladu s postupkom iz članka 16(2) povećava postupak usklađenih izračuna na način odozdo prema gore koji se koristi u usklađenom modelu za izračun iz točke 1 Priloga IV, ne dovodeći u pitanje sisteme država članica koje već koriste veći postotak. Novi usklađeni model za izračun s znantno višim postotkom izračuna odozdo prema gore prvi se puta koristi od 1. siječnja 2012.

Gdje god je to izvedivo i moguće, pri mjerenju svih ušteta tijekom cijelog razdoblja primjene direktive koristi se ovaj usklađeni model izračuna, ne dovodeći u pitanje viši postotak izračuna odozdo prema gore.

4. Najkasnije do 30. lipnja 2008., Komisija u skladu s postupkom iz članka 16(2) razvija set usklađenih pokazatelja učinkovitosti i mjerila koja se temelje na njima, uzimajući u obzir dostupne podatke ili podatke koje je od svake države članice moguće prikupiti na ekonomičan način. Za razvoj takvih usklađenih pokazatelja i mjerila energetske učinkovitosti Komisija koristi okvirni popis iz Priloga V. Države članice moraju te pokazatelje i mjerila postupno uključiti u statističke podatke koji su uključeni u EEAPove iz članka 14, i upotrijebiti ih kao jedno od raspoloživih oruđa za odlučivanje o budućim prioritetnim područjima u EEAPovima.

Najkasnije do 17. svibnja 2011., Komisija Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja izvještaj o napretku pri određivanju pokazatelja i mjerila.

Članak 16.

Odbor

1. Komisiji pomaže Odbor.

2. Pri pozivanju na ovaj stavak primjenjuju se članci 5 i 7 Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe članka 8 Odluke.

Razdoblje iz članka 5(6) Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.

3. Odbor prihvata svoj poslovnik.

Članak 17

Opoziv

Opoziva se Direktiva 93/76/EEZ se opoziva.

Članak 18.

Prijenos

1. Države članice donose zakone, odredbe i administrativne propise potrebne za usklađivanje s ovom direktivom najkasnije do 17. svibnja 2008., izuzimajući odredbe članka 14(1), (2) i (4), za koje je datum prijena najkasnije do 17. svibnja 2006. O tome će odmah obavijestiti Komisiju.

Države članice se prilikom usvajanja mjera pozivaju na ovu direktivu ili pozivanje na nju navode prilikom njihove službene objave. Način pozivanja određuju države članice.

2. Države članice prenose Komisiji tekst temeljnih odredbi nacionalnih zakona koje usvajaju na području koje uređuje ova direktiva.

Članak 19.

Stupanje na snagu

Ova direktiva stupa na snagu dvadeseti dan od objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 20.

Naslovnici

Ova direktiva naslovljena je na države članice.

U Strasbourgu, 5. travnja 2006.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. Borrell Fontelles

Za Vijeće

Predsjednik

H. Winkler

[1] Službeni list C 120, 20.5.2005, str. 115.

[2] Službeni list C 318, 22.12.2004, str. 19.

[3] Mišljenje Europskog parlamenta od 7. lipnja 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu), Zajedničko stajalište Vijeća od 23. rujna 2005. (Službeni list C 275 E, 8.11.2005, str. 19) i Stajalište Europskog parlamenta od 13. prosinca 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu), Odluka Vijeća od 14. svibnja 2006.

[4] Službeni list L 242, 10.9.2002, str. 1.

[5] Službeni list L 176, 15.7.2003, str. 37. Direktiva izmjenjena Direktivom Vijeća 2004/85/EZ (Službeni list L 236, 7.7.2004, str. 10).

[6] Službeni list L 176, 15.7.2003, str. 57.

[7] Službeni list L 134, 30.4.2004, str. 1. Direktiva uz posljednje izmjene i dopune Uredbom Vijeća (EZ) br. 2083/2005 (Službeni L 333, 20.12.2005, str. 28).

[8] Službeni list L 134, 30.4.2004, str. 114. Direktiva uz posljednje izmjene i dopune Uredbom (EZ) br. 2083/2005.

[9] C-513/99: Concordia Bus Finland Oy Ab, prvobitno Stagecoach Finland Oy Ab v Helsingin kaupunki and HKL-Bussiliikenne (2002 ECR I-7213).

[10] Službeni list C 394, 17.12.1998, str. 1.

[11] Službeni list L 237, 22.9.1993, str. 28.

[12] Službeni list L 184, 17.7.1999, str. 23.

[13] Službeni list L 275, 25.10.2003, str. 32. Direktiva uz posljednje izmjene i dopune Uredbom 2004/101/EC (Službeni list L 338, 13.11.2004, str. 18).

[14] Službeni list L 283, 27.10.2001, str. 33. Direktiva uz posljednje izmjene i dopune Aktom o pristupanju iz 2003.

[15] Službeni list L 1, 4.1.2003, str. 65.

PRILOG I

Metodologija za izračun nacionalnog okvirnog cilja uštede energije

Metodologija za izračun nacionalnog okvirnog cilja uštede energije iz članka 4 je slijedeća:

1. Države članice za izračun prosječne godišnje potrošnje energije koriste godišnju potrošnju krajnje energije svih korisnika na svom području, u okviru ove direktive, za razdoblje od posljednjih pet godina prije implemntacije ove direktive za čiju su dostupni službeni podaci.

Potrošnja krajnje energije je količina energije koja je distribuirana ili prodana krajnjim korisnicima tijekom razdoblja od pet godina i nije prilagođena stupanj-danima, strukturalnim promjenama ili proizvodnim promjenama.

Nacionalni okvirni cilj uštede energije će se na temelju ove prosječne godišnje potrošnje energije izračunati jednom, iz toga rezultirajuća apsolutna količina energije koju treba uštediti i upotrijebiti za cjelokupno vrijeme trajanja ove direktive.

Nacionalni okvirni cilj uštede energije:

(a) iznosi 9% prosječne godišnje potrošnje koja je gore navedena;

(b) mjeri se nakon devete godine primjene ove direktive;

(c) proizlazi iz zajedničke uštede energije postignute tijekom devetogodišnjeg razdoblja primjene ove direktive;

(d) postiže se preko energetske usluga i drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.

Ova metodologija za mjerenje uštede energije osigurava da je ukupna ušteda energije predviđena ovom direktivom fiksni iznos, te kao takav neovisan od budućeg rasta BDPa i svih povećanja potrošnje energije u budućnosti.

2. Nacionalni okvirni cilj uštede energije izražen je u apsolutnoj vrijednosti GWh ili ekvivalentu izračunatom u skladu s Prilogom II.

3. Ušteda energije u određenoj godini nakon početka stupanja na snagu ove direktive koja je rezultat mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti započelih u prethodnoj godini ali ne prije godine 1995., i koje imaju dugoročan učinak, mogu se uzeti u obzir pri izračunu godišnje uštede energije. U nekim primjerima, kada to okolnosti opravdavaju, mogu se u obzir uzeti i mjere započete prije godine 1995., ali ne i mjere započete prije godine 1991. Mjere tehnološke prirode treba ažurirati kako bi se uzeo u obzir tehnološki napredak, ili ih ocijeniti glede mjerila za takve mjere. Komisija priprema smjernice za mjerenje ili ocjenjivanje učinka svih takvih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje će se temeljiti, gdje je god moguće, na postojećim zakonima Zajednice, kao što je direktiva 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o promicanju kogeneracije na temelju potražnje korisne topline na unutarnjem energetskom tržištu i direktive 2002/91/EZ.

U svim slučajevima mora ušteda energije, koja je rezultat tih mjera, biti provjerljiva i mjerljiva ili procjenjiva u skladu s općim okvirom iz Priloga IV.

[1] Službeni list L 52, 21.2.2004, str. 50.

PRILOG II

Sadržaj energije odabranih goriva za krajnju upotrebu — obračunska tablica [1]

Izvor: Eurostat.

Energetski proizvod | kJ (NCV) | kgoe (NCV) | kWh (NCV) |

1 kg koksa | 28500 | 0,676 | 7,917 |

1 kg kamenog ugljena | 17200 — 30700 | 0,411 — 0,733 | 4,778 — 8,528 |

1 kg briketa mrkog ugljena | 20000 | 0,478 | 5,556 |

1 kg crnog lignita | 10500 — 21000 | 0,251 — 0,502 | 2,917 — 5,833 |

1 kg mrkog ugljena | 5600 — 10500 | 0,134 — 0,251 | 1,556 — 2,917 |

1 kg bituminoznog škriljca | 8000 — 9000 | 0,191 — 0,215 | 2,222 — 2,500 |

1 kg treseta | 7800 — 13800 | 0,186 — 0,330 | 2,167 — 3,833 |

1 kg briketa treseta | 16000 — 16800 | 0,382 — 0,401 | 4,444 — 4,667 |

1 kg loživog ulja (teško ulje) | 40000 | 0,955 | 11,111 |

1 kg loživog ulja | 42300 | 1,010 | 11,750 |
1 kg motornog benzina | 44000 | 1,051 | 12,222 |
1 kg parafina | 40000 | 0,955 | 11,111 |
1 kg ukapljenog naftnog plina | 46000 | 1,099 | 12,778 |
1 kg zemnog plina [2] | 47200 | 1,126 | 13,10 |
1 kg ukapljenog prirodnog plina | 45190 | 1,079 | 12,553 |
1 kg drva (25 % vlage) [3] | 13800 | 0,330 | 3,833 |
1 kg peleta/drvenih kocki | 16800 | 0,401 | 4,667 |
1 kg otpada | 7400 — 10700 | 0,177 — 0,256 | 2,056 — 2,972 |
1 MJ dobivene topline | 1000 | 0,024 | 0,278 |
1 kWh električne energije | 3600 | 0,086 | 1 [4] |

[1] Države članice mogu upotrijebiti druge pretvorbene faktore ukoliko ih mogu opravdati.

[2] 93 % metana.

[3] Države članice mogu, zavisno od najčešće upotrebljavane vrste drva u pojedinačnoj državi članici, upotrijebiti druge vrijednosti.

[4] Za uštedu električne energije u kWh države članice mogu upotrijebiti pretvorbene koeficijent u vrijednosti 2,5 koji odražava procijenjenih 40% prosječne učinkovitosti proizvodnje u EU u ciljnem razdoblju. Države članice mogu upotrijebiti drugi koeficijent ukoliko njegovu upotrebu mogu opravdati.

PRILOG III

Okvirni popis primjera prihvatljivih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti

Ovaj prilog sadrži primjere područja u kojima je moguće razviti i implementirati programe i druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti vezano uz članak 4.

Te mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti mogu se uzeti u obzir samo ukoliko rezultiraju uštedom koja je u skladu s Prilogom IV mjerljiva i ocjenjiva ili procjenjiva i ukoliko njen učinak na uštedu energije nije već uračunat u druge posebne mjere. Slijedeći popis nije iscrpan, već pruža smjernice.

Primjeri prihvatljivih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti:

Stambeni i tercijarni sektor

- (a) grijanje i hlađenje (npr. toplinske pumpe, novi učinkoviti bojleri, instalacija/učinkovita nadogradnja sistema za daljinsko grijanje/hlađenje);
- (b) izolacija i provjetravanje (npr. izolacija šupljina zidova i krova, duplo/troduplo ustakljivanje prozora, pasivno grijanje i hlađenje);
- (c) topla voda (npr. instalacija novih naprava, neposredna i učinkovita upotreba pri grijanju prostora, strojevi za pranje);
- (d) rasvjeta (npr. nove učinkovite žarulje i svjetiljke, digitalni nadzorni sistemi, korištenje detektora pokreta za sisteme rasvjete u poslovnim zgradama);
- (e) kuhanje i hlađenje (npr. nove učinkovite naprave, sistemi vraćanja topline);
- (f) druga oprema i naprave (npr. naprave za kombiniranu proizvodnju topline u električne energije, nove učinkovite naprave, vremenski nadzor za optimizaciju korištenja energije, smanjenje gubitaka u stanju pripravnosti, montaža kondenzatora za smanjenje jalove snage, transformatori s niskim gubicima);
- (g) stvaranje obnovljivih izvora energije pri čemu se smanjuje količina kupljene energije (npr. sistemi s solarnim kolektorima, topla sanitarna voda, grijanje i hlađenje prostora pomoću sunčane energije);

Industrijski sektor

- (h) proizvodni procesi (npr. učinkovitija upotreba kompresiranog zraka, kondenzata, prekidača i ventila, uporaba automatskih i integriranih sistema, učinkovitost u stanju pripravnosti (stand-by mode));
- (i) motori i pogonski sistemi (npr. povećana upotreba elektronskih komandi, pogonskih sistema s promjenjivom brzinom, cjelovito programiranje aplikacija, frekventna pretvorba, električni motori s visokom učinkovitošću);
- (j) ventilatori, pogonski sistemi s promjenjivom brzinom i provjetravanje (npr. nove naprave/sistemi, upotreba prirodne ventilacije);
- (k) upravljanje potražnjom (npr. upravljanje potrošnjom, nadzorni sistemi za smanjenje vrhova potrošnje);
- (l) suproizvodnja s visokom učinkovitošću (npr. naprave za kombiniranu proizvodnju topline i električne energije);

Sektor prometa

(m) način prijevoza (npr. promidžba energetski učinkovitih vozila, energetsko učinkovita uporaba vozila, uključujući sisteme za prilagodbu tlaka u gumama, energetsko učinkovite naprave i dodatne naprave na vozilima, dodaci za gorivo koji poboljšavaju energetsku učinkovitost, visokokvalitetna ulja za podmazivanje, gume s niskim otporom);

(n) promjene u načinu prijevoza (npr. prijevoz na posao/kući bez automobila, prijevoz više ljudi u zajedničkom automobilu, promjene u načinu prijevoza s načina koji troše više energije na one koji troše manje po putniku/km ili t/km);

(o) dani bez automobila;

Mjere na međusektorskoj razini

(p) standardi i norme kojima je cilj prije svega povećati energetsku učinkovitost proizvoda i usluga, uključujući zgrade;

(q) sistemi za energetsko označavanje;

(r) mjerenje, pametni sustavi mjerenja kao što su individualni mjerni instrumenti upravljani daljinski, te informativni obračun;

(s) osposobljavanje i edukacija koji vode k uporabi energetsko učinkovite tehnologije i/ili tehnika;

Horizontalne mjere

(t) propisi, porezi, etc. čiji učinak je smanjenje korištenja krajnje energije;

(u) usmjerene informativne kampanje koje potiču poboljšanje energetske učinkovitosti i mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti.

PRILOG IV

Opći okvir za mjerenje i provjera uštede energije

1. Mjerenje i izračun uštede energije i njihova normalizacija

1.1. Mjerenje uštede energije

Općenito

Pri mjerenju uštede energije, postignute u skladu s člankom 4 koje se obavlja u svrhu obuhvaćanja sveukupnog poboljšanja energetske učinkovitosti i utvrđivanja kakav je utjecaj individualnih mjera, koristi se usklađeni model za izračun; taj model pri mjerenju godišnjeg poboljšanja energetske učinkovitosti za potrebe EEAPa iz članka 14 uključuje kombinaciju metoda za izračun na način odozgo i odozdo.

Odbor u razvoju usklađenog modela za izračun u skladu s člankom 15(2) cilja na korištenje, u što je većem mogućem opsegu, podataka koje već redovito pružaju Eurostat i/ili nacionalne statističke agencije.

Izračuni od vrha prema dolje

Metoda izračuna od vrha prema dolje znači da se pri izračunu uštede energije kao polazna točka koriste nacionalni podaci ili podaci o uštedi energije združeni u okviru sektora. Godišnji podaci se zatim prilagode tako da se poštuju vanjski faktori kao što su temperaturne promjene, strukturalne promjene, proizvodni program, itd.; tako dobivena mjerenja ispravno prikazuje sveukupno poboljšanje energetske učinkovitosti kao što je opisano u točki 1.2. S ovom metodom točno i detaljno mjerenje nije moguće, jednako kao što i ne prikazuje uzročne veze između mjera i uštede energije koje iz njih rezultiraju. Međutim, ta je metoda jednostavnija i jeftinija, te je često navode kao metodu "pokazatelja energetske učinkovitosti" budući da prikazuje razvoj stanja.

Odbor se pri razvoju metode za izračun od vrha prema dolje, koji se koristi u ovom modelu za izračun, u najvećoj mogućoj mjeri oslanja na postojeće metodologije, kao što je model

Izračuni odozdo prema gore

Metoda izračuna na način odozdo prema gore znači da se ušteda energije postignuta određenom mjerom za poboljšanje energetske učinkovitosti mjeri u kilovat satima (kWh), u džulima (J) ili u kilogramina ekvivalenta nafte (kgoe) te se zbraja s uštedenom energijom koja je rezultat drugih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti. Organi ili agencije iz članka 4(4) osiguravaju sve potrebno da ne dođe do dvostrukog brojenja uštedene energije koje je posljedica kombinacije mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti (uključujući mehanizme). Za metodu izračuna odozdo prema gore mogu se upotrijebiti podaci i metode iz točaka 2.1 i 2.2.

Prije 1. siječnja 2008. Komisija razvija usklađen model odozdo prema gore. Taj će model pokriti razinu između 20 i 30% godišnje potrošnje energije za sektore unutar područja uporabe ove direktive, prema faktorima iz točaka (a), (b) i (c) niže.

Do 1. siječnja 2012. Komisija nastavlja s razvojem tog usklađenog modela odozdo prema gore koji će pokriti znatno veću razinu krajnje godišnje potrošnje za sektore unutar područja uporabe ove direktive, pošujući faktore iz točaka (a), (b) i (c) niže.

Pri razvoju usklađenog modela odozdo prema gore Komisija uzima u obzir slijedeće faktore i svoju odluku temelji na njima:

- (a) iskustva s usklađenim modelom izračuna u prvoj godini njegove primjene;
- (b) očekivan mogući porast točnosti kao posljedica većeg udjela izračuna na način odozdo prema gore;
- (c) ocjena mogućih dodatnih troškova i/ili administrativnih opterećenja.

Odbor pri korištenju ovog usklađenog modela izračuna odozdo prema gore cilja, u skladu s člankom 15(2), na korištenje standardiziranih metoda koje uključuju namjane administrativno opterećenje i trošak, prije svega upotrebom mjerenja iz točaka 2.1 i 2.2, te naglaskom na onim sektorima u kojima je usklađeni model odozdo prema gore čim više troškovno učinkovit.

Države članice koje žele mogu nakon odobrenja Komisije osim dijela za kojeg je propisan usklađen model odozdo prema dolje, koristiti dodatna mjerenja odozdo prema gore u skladu s postupkom iz članka 16(2) na temelju opisa metodologije koji predstavi dotična država članica.

Ukoliko izračuni odozdo prema gore nisu dostupni za određene sektor, u izvještaju Komisije koriste se izračuni odozgo prema dolje ili kombinacija izračuna odozgo prema dolje i odozdo prema gore, u skladu s člankom 16(2). Komisija osobito pri ocjenjivanju zahtjeva vezanih uz to u okviru prvog EEAPa opisanog u članku 14(2) pokazuje prikladnu fleksibilnost. U svrhu određenja utjecaja mjera implementiranih poslije 1995. godine (u nekim slučajevima čak i 1991. koje su još uvijek važeće) biti će potrebni izračuni odozgo prema dolje.

1.2. Kako treba normalizirati mjerenja uštede energije

Uštedu energije treba odrediti mjerenjem i/ili ocjenom potrošnje, prije i poslije implementacije mjere, istovremeno osiguravajući prilagodbu i normalizaciju vanjskih uvjeta koji obično utječu na potrošnju energije. Uvjeti koji obično utječu na potrošnju energije lako se vremenom promijene. Takvi uvjeti mogu biti posljedica jednog ili više vjerojatnih faktora, kao što su:

- (a) vremenskih uvjeta, kao što je promjena temperature;
- (b) stupnja zauzetosti;
- (c) vremena otvaranja nestambenih zgrada;
- (d) instalirana snaga opreme (mogućnosti opreme); proizvodni program;

(e) tvorničke mogućnosti, stupanj proizvodnje, količina ili dodana vrijednost, uključujući i promjene na razini BDPA;

(f) raspored za montažu i vozila;

(g) odnos s drugim jednicama.

2. Podaci i metode koje se može upotrijebiti (mjerljivost)

Postoji više metoda za prikupljanje podataka za mjerenje i/ili ocjenu uštedene energije. U trenutku ocjenjivanja energetske usluge ili mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, često neće biti moguće oslanjati se na mjerenja. Zato se razlikuju metode za mjerenje uštedene energije i metode za procjenu uštede, pri čemu se češće upotrebljavaju potonje.

2.1. Podaci i metode na temelju mjerenja

Računi poduzeća za distribuciju ili maloprodaju

Računi za izmjerenu potrošnju energije mogu biti osnova za mjerenje reprezentativnog razdoblja prije uvođenja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti. Tada ih se može usporediti s računima za razdoblje nakon uvođenja mjera, također za reprezentativno razdoblje. Rezultate treba usporediti, ukoliko je to moguće, s kontrolnom skupinom (skupinom koja ne sudjeluje) ili ih se normalizira kao što je opisano u točki 1.2.

Podaci o prodaji energije

Potrošnja različitih vrsta energije (npr. električne energije, plina, plinskog goriva) može se izmjeriti usporedbom podataka o prodaji poduzeća za maloprodaju i distributera, prikupljenih prije uvođenja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, s podacima o prodaji poslije uvođenja mjera. Može se koristiti i kontrolna skupina ili normalizirani podaci.

Podaci o prodaji opreme i naprava

Učinkovitost opreme i naprava može se izračunati na temelju informacija prikupljenih neposredno od proizvođača. Podaci i opremi i naprava obično se dobivaju od poduzeća za maloprodaju. Također se mogu sprovesti posebna istraživanja i mjerenje. Kako bi se utvrdila količina uštedene energije, dostupne podatke može se usporediti s podacima o prodaji. Pri korištenju te metode potrebna je prilagodba zbog promjena pri uporabi opreme ili naprava.

Podaci o korištenju krajnje energije

Korištenje energije u zgradama ili objektima može se nadzirati u potpunosti kako bi se zabilježila potražnja energije prije i poslije uvođenja mjera za poboljšanje energetske

učinkovitosti. Važni relevantni faktori (npr. proizvodni proces, posebna oprema, naprave za grijanje) mogu se mjeriti preciznije.

2.2. Podaci i metode utemeljene na procjenama

Jednostavne tehničke procjene: bez pregleda

Izračun podataka na temelju jednostavne tehničke procjene bez pregleda na samom mjestu najuobičajena je metoda za prikupljanje podataka za mjerenje procjenjene količine uštedene energije. Podatke se može procijeniti pomoću tehničke metode bez upotrebe podataka prikupljenih na samoj lokaciji, već pomoću pretpostavki utemeljenih na specifikacijama opreme, karakteristikama izvedbe, dijagramima djelovanja primjenjenih mjera i statističkih podataka, itd.

Kompleksne tehničke procjene, s pregledom

Podatke o energiji moguće je izračunati na temelju informacija koje prikupi vanjski stručnjak pregledom ili kakvom drugom istragom na jednom ili više ciljnih mjesta. Na toj osnovi mogu se razviti zahtjevniji algoritmi/simulacijski modeli i upotrijebiti se na širem izboru mjesta (npr. zgrade, objekti, vozila). Ova vrste mjerenja često se može koristiti kao nadopuna i podešavanje podataka prikupljenih jednostavnim tehničkom procjenom.

3. Kako se baviti nesigurnošću

Sve metode navedene u točki 2 mogu sadržavati određen stupanj nesigurnosti. Nesigurnost može biti posljedica [2]:

(a) pogreške naprava za mjerenje: do njih u pravilu dolazi zbog grešaka u specifikacijama proizvođača proizvoda;

(b) pogreške u modelu: to su u pravilu greške u modelima kojise upotrebljavaju za procjenu parametara iz prikupljenih podataka;

(c) pogreška u uzorcima: to su u pravilu greške koje nastaju zato jer se promatrao uzorak jedinica a ne cijeli sklop jedinica u istraživanju.

Nesigurnost može biti uzrokovana planiranim ili neplaniranim pretpostavkama; one se u pravilu povezuju s procjenama, odredbama i/ili korištenjem tehničkih podataka. Pojava grešaka je također posljedica odabranog sistema za prikupljanje podataka koji je opisan u točkama 2.1 i 2.2. Preporuča se dodatni opis nesigurnosti.

Države članice mogu odabrati metodu izmjerljive nesigurnosti prilikom izvještavanja o ciljevima određenim ovom direktivom. Izmjerljiva nesigurnost zatim će se izraziti na statistički važan način, objavljujući i točnost i stupanj pouzdanosti. Na primjer, "s 90%-nom sigurnošću utvrđeno je da je izmjerljiva greška $\pm 20\%$ ".

Ukoliko je upotrebljena metoda izmjerljive nesigurnosti, države članice također uzimaju u obzir i činjenicu da je stupanj nesigurnosti prihvatljiv pri izračunu uštedene energije ovisan o stupnju uštede i ekonomičnog sniženja stupnja nesigurnosti.

4. Usklađen vijek trajanja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti kod izračuna odozdo prema gore

Neke mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti traju desetljećima, dok drugemjere traju kraće. Na popisu niže nalazi se nekoliko primjera prosječnog vijeka trajanja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti:

Izolacija potkrovlja i privatnih stanova 30 godina

Izolacija zidnih šupljiba u privatnim stanovima 40 godina

Ustakljivanje – razredi od E do C (u M2) 20 godina

Bojleri – razredi od E do C 15 godina

Regulacija grijanja — nadogradnja zamjenom bojlera 15 godina

Kompaktne fluorescentne žarulje — maloprodaja 16 godina

Izvor: Energy Efficiency Commitment 2005 — 2008, Ujedinjeno Kraljevstvo. Da bi se osiguralo da sve države članice za slične mjere primjenjuju iste vijekove trajanja, oni se usklađuju na europskoj razini. Komisija kojoj pomaže odbor uspostavljen prema članku 16, gore navedeni popis zamjenjuje s dogovorenim prethodnim popisom prosječnih vijekova trajanja različitih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, najkasnije do 17. studenog 2006.

5. Kako se baviti multipliciranim učinkom uštedene energije i kako izbjeći dvostruko računanje pri kombiniranim metodama za izračun – na način odozgo prema dolje i odozdo prema gore

Implementacija jedne mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, npr. izolacije spremnika za toplu vodu i cijevi u zgradi, ili druge mjere sa sličnim učinkom, može u budućnosti imati multiplicirani učinak, što znači da će se mjera na tržištu implementirati automatski, bez dodatnog posredovanja organa ili agencija iz članka 4(4) ili drugih pružatelja energetske usluga u privatnom sektoru. Mjera s multipliciranim poencijalom može u većini slučajeva biti ekonomičnije od mjera koje je potrebno redovito ponavljati. Države članice procjenjuju potencijal mjera uštede energije, uključujući i njihove multiplicirane učinke, i naknadnim procjenjivanjem, te prema potrebi pomoću pokazatelja, provjeravaju ukupne učinke.

Vežano uz procjenjivanje horizontalnih mjera mogu se koristiti pokazatelji energetske učinkovitosti, ukoliko je moguće odrediti način na koji bi se oni razvijali bez

horizontalnih mjera. Međutim, u najvećoj mogućoj mjeri mora biti omogućeno isključivanje dvostrukog računanja s uštedama postignutim usmjerenim programima za energetska učinkovitost, energetskim mjerama i drugim instrumentima politike. To se osobito odnosi na energiju ili CO₂ poreze i informacijske kampanje.

U slučaju dvostrukog računanja uštedene energije obaviti će se ispravci. Preporuča se korištenje matrica koje omogućuje zbrajanje utjecaja mjera.

Potencijalna ušteda energije koja nastane u ciljnem razdoblju neće se uzeti u obzir kada države članice izvještavaju i zajedničkom cilju određenom člankom 4. Mjere koje podupiru dugoročne učinke na tržištu trebalo bi u svakom slučaju poticati, pri izvještavanju bi pak trebalo uzeti u obzir mjere na temelju kojih je već došlo do multipliciranog učinka glede uštede energije, pod uvjetom da ih je moguće izmjeriti i potvrditi pomoću smjernica iz ovog priloga.

6. Kako provjeriti uštedenu energiju

Uštedenu količinu energije postignutu posebnim energetskim uslugama ili drugim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, provjeriti će treća strana, ukoliko se ocijeni da je to učinkovito i potrebno s troškovne strane. To mogu napraviti neovisni savjetnici, ESCO-i ili drugi sudionici na tržištu. Prikladni organi ili agencije države članice iz članka 4(4) mogu o ovoj temi izdati daljnja uputstva.

Izvori: A European Ex-post Evaluation Guidebook for DSM and EE Service Programmes; IEA, baza podataka INDEEP; IPMVP, Svezak 1 (verzija iz ožujka 2002.).

[1] Projekt ODYSSEE-MURE Project, program SAVE. Komisija 2005.

[2] Model za određivanje razine količinski određive nesigurnosti, koje se temelji na tri greške, nalazi se u Prilogu B Međunarodnom protokolu mjerenja i verificiranja učinka (IPMVP).

PRILOG V

Okvirni popis tržišta i podržista za pretvorbu eergije za koje se mogu odrediti mjerila:

1. Tržište kućanskih aparata / informacijske tehnologije i rasvjete:

1.1. Kućanski proizvodi (bijela tehnika);

1.2. Informacijska tehnologija / zabavna elektronika;

1.3. Rasvjeta.

2. Tržište tehnologije kućnog grijanja:

2.1. Grijanje;

2.2. Opskrba toplom vodom;

2.3. Klimatizacija;

2.4. Provjetravanje;

2.5. Toplinska izolacija;

2.6. Prozori.

3. Tržište industrijskih pećnica.

4. Tržište motoriziranih pogona u industriji.

5. Tržište institucija javnog sektora:

5.1. Škole / javna uprava;

5.2. Bolnice;

5.3. Bazeni;

5.4. Javna rasvjeta.

6. Tržište prijevoznih usluga.

PRILOG VI

Popis prihvatljivih mjera za energetske učinkovite javne nabavu

Ne dovodeći u pitanje nacionalne zakone i zakone Zajednice na području javne nabave, države članice, s obzirom na činjenicu da bi javni sektor trebao biti za primjer drugima, kao što je i navedeno u članku 5, pobrinut će se da javni sektor poštuje bar dva zahtjeva iz slijedećeg popisa:

(a) zahtjev za upotrebom financijskih instrumenata za štednju energije, uključujući ugovore o energetske učinku, koji određuju mjerljive i unaprijed određene količine uštedene energije (uključujući primjere kada javna uprava prenese odgovornost na vanjske izvršitelje);

(b) Zahtjev za nabavom opreme i vozila s popisa specifikacija o energetski učinkovitim proizvodima za različite kategorije opreme i vozila, koje sastavljaju organi ili agencije javnog sektora iz članka 4(4), pri čemu se prema potrebi koristi analiza minimalnih troškova u životnom ciklusu ili usporedive metode za osiguranje troškovne učinkovitosti;

(c) zahtjevi za nabavom opreme koja u svim stanjima učinkovito troši energiju, čak i u stanju pripravnosti, pri čemu se prema potrebi koristi analiza minimalnih troškova u životnom ciklusu ili usporedive metode za osiguranje troškovne učinkovitosti;

(d) zahtjevi za zamjenu ili naknadnim poboljšanjem postojeće opreme i vozila s opremom navedenom i točkama (b) i (c);

(e) zahtjevi za korištenjem energetskih pregleda i implemetacija iz njih proizlazećih učinkovitih preporuka;

(f) zahtjevi za nabavom ili najmom energetsko učinkovitih zgrada ili njihovih dijelova, ili zahtjevi za zamjenom ili naknadnim poboljšanjem kupljenih ili iznajmljenih zgrada ili njihovih dijelova kako bi postali energetsko učinkovitiji.
